

Arbets- och företagsnämnden

Behov av bostäder för sociala ändamål

Förslag till beslut

1. Arbets- och företagsnämnden fastställer behovsbedömningen av bostäder för nämndens målgrupper för åren 2018–2020.
2. Arbets- och företagsnämnden föreslår kommunstyrelsen att besluta om en genomförandeplanering, inkluderande en budget baserad på arbets- och företagsnämndens behovsbedömning.

Sammanfattning

Totalt är bedömningen att det behövs bostäder för 352 personer år 2019. För åren 2020 och 2021 är bedömningen att det behövs bostäder för 340 personer per år. Den uppskattade längden på behovet för de olika målgrupperna varierar från sex månader till tre år. Under 2018 beräknas det totala behovet uppgå till 501 personer, varav hälften för genomgångsbostäder för nyanlända.

Ärendet

I ärendet beskrivs behovet av bostäder för arbets- och företagsnämndens målgrupper i närtid och på längre sikt. Nämndens ansvar och diverse förutsättningar för behovsbedömningen beskrivs i bilaga 1.

Bakgrund

Genomgångsbostäder för nyanlända

Migrationsverket anvisar med stöd av bosättningslagen nyanlända till Nacka kommun utifrån ett fastställt kommunalt. Kommunen har efter erhållen anvisning två månader på sig att matcha det anvisade hushållet i en för familjekonstellationen lämplig bostad. I Nacka erbjuds nyanlända efter mottagande i kommunen en genomgångsbostad i högst två år.

Tillfälligt boende

Inom verksamheten ekonomiskt bistånd finns hushåll som av olika anledningar inte kan ordna och finansiera sitt eget boende. I denna grupp finns det exempel på barnfamiljer som hamnat i akut bostadsbrist och efter ansökan beviljats ekonomiskt bistånd i form av tillfälligt boende enligt socialtjänstlagen. För närvarande prognostiseras en ökning av antalet hushåll med barn som bedöms ansöka om och beviljas tillfälligt boende mot bakgrund av att de anvisats till Nacka som nyanlända och nu bott två år i genomgångsbostad och därför sägs upp från sina bostäder av kommunen. För att öka nyanländas möjligheter att hitta en egen bostad under etableringsperioden har kommunen startat bosökarstöd under 2018, vilket utökats under hösten i samverkan med civilsamhället.

Trots att kommunens ansvar för flyktningmottagande inte omfattar anhöriga till kommunanvisade kan denna målgrupp i vissa fall beviljas tillfälligt boende efter en ansökan och beslut utifrån socialtjänstlagen. Det kan till exempel handla om familjeåterförening med minderåriga, tidigare ensamkommande barn eller familjeåterförening med nyanlända som tidigare tagits emot i kommunen. I dessa ärenden görs en särskild bedömning utifrån ett barnperspektiv för att undvika en akut nödsituation för barn och för att tillförsäkra att barn har någonstans att bo. Det betyder att trots att de anhöriga inte omfattas av bostättningslagen kan tillfälligt boende i vissa fall komma att beviljas enligt socialtjänstlagen.

Ensamkommande unga

Ensamkommande unga kan utifrån en individuell behovsbedömning få erbjudande om att bo i träningslägenheter som anskaffats av kommunen. Denna typ av bostadslösning är kostnadseffektiv och avsedd för ansvarstagande unga som bedöms vara mogna för ett mer självständigt boende. Under denna tid ska de boende söka egen bostad. Denna typ av boende är begränsad till ensamkommande unga upp till 21 år.

Kontraktstid

För hushåll som ingår i målgruppen nyanlända Nackabor med anvisning från Migrationsverket erbjuds genomgångsbostad under två år. För gruppen ensamkommande unga prognostiseras en genomsnittlig kontraktstid på tre år, vanligtvis från 18–21 år. För bostäder till målgruppen hushåll tillfälligt boende utifrån socialtjänstlagen prognostiseras den genomsnittliga kontraktstiden vara sex månader. Först under 2019 kan denna siffra verifieras för målgruppen tidigare kommunanvisade som sagts upp från sina genomgångsbostäder. För att mer rättvisande slutsatser ska kunna dras krävs att tillräckligt många hushåll har haft tillfälligt boende under tillräckligt lång tid. Uppföljning kommer göras även för övriga hushåll i denna målgrupp under 2019.

Behovet av bostäder för 2018

Det totala behovet av bostäder för nämndens målgrupper bedöms för 2018 vara för 501 personer. Detta motsvarar ingen betydande ändring i förhållande till den behovsbedömning (för 510 personer) som beslutades av nämnden i november 2017 och som låg till grund för planeringen av bostadsförsörjning för sociala ändamål inom kommunstyrelsen under året.

Figur 1) Antalet personer som flyttat till kommunens bostäder januari-oktober samt prognos över november – december 2018

Behov	Jan	Feb	Mar	April	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Genomgångsbostad nyanlända	6	12	14	41	45	28	15	15	14	19	22	23	254
Ensamkommande	4	4	8	4	2	2	7	2	29	5	16	0	83
Tillfälligt boende	0	10	0	10	14	37	17	11	13	20	16	16	164
Summa	10	26	22	55	61	67	39	28	56	44	54	39	501

Vid behovsbedömningen för 2018 gjordes antagandet att det ökade antalet utflyttar från genomgångsbostad som togs emot 2016 skulle påverka behovet av bostäder för tillfälligt

boende under 2018 för att sedan minska. Hittills under 2018 har en hög andel av de hushåll som togs emot 2016 hittat eget boende och flyttat från sin genomgångsbostad. Underlaget för att göra en prognos på tillfälligt boende för de hushåll som flyttar från genomgångsbostad är dock fortfarande mycket litet. Det kommer därför att vara nödvändigt att följa antalet hushåll som beviljas tillfälligt boende löpande för att uppdatera prognosen kontinuerligt under 2019.

Behov av bostäder 2019

Behovet av bostäder för nämndens målgrupper bedöms vara för 352 personer för 2019.

För 2019 är kommunalet för anvisade nyanlända 180 personer. Eftersom mottagandet alltid sker två månader senare kommer mottagandet för 2019 års kommunal påbörjas i mars 2019. I januari och februari tas nyanlända emot som anvisas i november och december 2018.

I antagandet om antalet personer i tillfälligt boende görs bedömningen att cirka 25 procent av de utflyttande familjehushållen beviljas tillfälligt boende, vilket är en justering av tidigare prognos om 50 procent. Av de familjehushåll som togs emot januari-september 2016 och har flyttat ut under 2018 har 13 procent beviljats tillfälligt boende och bor i kommunens bostadsbestånd. Underlaget är för litet för att dra några långtgående slutsatser men visar att det är en stor andel som hittar eget boende.

Med tanke på den utvecklade process som under de senaste åren arbetats fram och som innebär att tydlig information ges till kommunens nyanlända redan när de tas emot kring att de endast kan hyra sin genomgångsbostad i två år finns det goda förutsättningar att andelen i eget boende fortsätter vara hög. Dessutom erbjuder kommunen nu även samtliga nyanlända bointroduktion och bosökarstöd. Bosökarstödet har efter sommaren 2018 utökats och sker nu även i samarbete med civilsamhället på flera platser i kommunen.

Figur 2) Prognos över antalet personer med behov av bostad 2019

Inflyttar	Jan	Feb	Mar	April	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Genomgångsbostad nyanlända	25	25	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	200
Ensamkommande	0	9	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	12
Tillfälligt boende	10	12	9	12	15	15	9	9	13	14	10	12	140
Summa	35	46	24	27	30	33	24	24	28	29	25	27	352

Behov av bostäder 2020–2022

Antalet personer i genomgångsbostad baseras på Migrationsverkets prognoser för kommunbosättning för 2020 - 2021. För 2022 görs ett antagande baserat på tidigare år. Antalet ensamkommande med behov av bostad antas minska eftersom mottagandet av ensamkommande i landet minskat kraftigt under senare tid och Migrationsverkets prognoser pekar på ett relativt lågt mottagande under kommande år. När det gäller tillfälligt boende behöver som tidigare nämnts utfallet för 2018 och 2019 följas noga eftersom underlaget i dagsläget är mycket litet.

Figur 3) Prognos över antal personer med behov av bostad år 2020 till 2022

Behovsbedömning	2020	2021	2022	Summa
Genomgångsbostad nyanlända	190	210	200	600
Ensamkommande	18	12	5	35
Tillfälliga boende	130	120	100	350
Summa	338	342	305	985

*Anvisningstal 2019: 180, 50 personer hör till 2018 års anvisningar

Behov av bostäder 2023–2030

I behovsbedömningen för åren 2023 till 2030 finns mycket stora osäkerheter i prognosen eftersom det till stor del beror på omvärldsfaktorer som idag är okända. Utifrån antalet asylsökande som bedöms beviljas uppehållstillstånd, Sveriges flyktingkvot och troligt utfall av mottagandeutredningen, är bedömningen att arbets- och företagsnämndens behov av bostäder för sociala ändamål kommer att ligga förhållandevis konstant.

Prognosen visar ett behov av bostäder för cirka 200 nyanlända, 4 ensamkommande unga och 100 personer i tillfälligt boende för 2023. Därefter beräknas behovet av bostäder ligga konstant.

Figur 6) Prognos över antalet personer som behöver bostad 2023–2031

Behovsbedömning	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Genomgångsbostad, nyanlända	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Ensamkommande unga	4	3	2	2	2	2	2	2	2
Tillfälligt boende	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Summa	304	303	302	302	302	302	302	302	302

Ekonomiska konsekvenser

För att minska de ekonomiska konsekvenserna är det viktigt att de bostäder som anskaffas inte motverkar en matchning av anvisade hushåll till det antal kvadratmeter per person som de nyanlända kan betala i hyra utifrån de statliga ersättningar som de erhåller under etableringsperioden. På så sätt undviker kommunen att hyresnivån gör att individen behöver söka kompletterande försörjningsstöd. En annan viktig aspekt är att de bostäder som anskaffas är av den typ att det möjliggör för individen att erhålla bostadsersättning. Detta påverkar också antalet individer med kompletterande försörjningsstöd.

Ett arbete med att stötta nämndens målgrupper till eget boende är också av stor vikt för att de kontraktstider som antas i skrivelsen inte ska överskridas.

Konsekvenser för barn

I genomförandeplaneringen bör särskild vikt läggas vid att de bostäder som erbjuds möjliggör ett bra mottagande med fokus på integration och etablering ur ett barnperspektiv.

De tillfälliga boenden som erbjuds familjer behöver ta barnens bästa i beaktande. Arbetet med att stötta bostadslösa att hitta egen bostad är viktig också ur ett barnperspektiv.

Bilaga

Ansvar och förutsättningar kring bostäder för sociala ändamål för arbets- och företagsnämnden.

Pia Stark
Enhetschef
Etableringsenheten

Jenny Rivas
Etableringsutvecklare
Etableringsenheten